

TABIAT GÜNLÜĞÜ

İsmail Karakurt

■ Yaprak Oyunu

Yazdan, bahçelerden ve rüyalardan geçtim. Ağaçlar arasındayım. Belki ağaçlarla ben arada bir yerdeyiz. Yaşamak ve yazmak için yürüyorum. Onlar da benimle yürüyor. Bazı yollarda yürümek ne büyük bir hayaldir? Aslında nimet! Kaçırduğumuz ne çok şey var, değerli, anlatılmaz? Geçmişin ve şimdinin yollarında. Yol her şeydir; sizi çözer kendinize getirir, sizi çözer ona götürür.

Kendin olmadıkça sen bir hiçsin, o olmadıkça sen bir hiçsin.

Yaşamak için kendimizle konuşur, kendimize hikâyeler anlatırız. Etrafınızdaki güzellikleri göremedikçe, tadını çıkarmadıkça kendinizle nasıl konuştuğunuzu ve bu hikâyeyi asla anlayamazsınız. Ben, tabiatta her yöne sessizce yürürüm, ormanda her yöne yürürüm. Bu yürüyüşlerle bir dağcının özgürlüğünün tadını çıkarmaya çalışırım. Artık hem yürüyüşün hem de ormanda gezmelerin günlüğünü tutuyorum. 19 Ekim 2022 Çarşamba. Mesela bugün 17.242 adım atışımla 12,78 km yürüyerek 859 kcal yakmışım. Bu bilgileri eve gelince telefondaki uygulamadan yazdım. Bunlar işin biraz beden/ eylem kısmı. Benim asıl amacım daha çok ilk kez gördüğüm ya da hakkında bilgi sahibi olmadığım şeyleri bulmaktır. Mesela sonbaharın altın elbisesine ve ağacın gövdesinde oynaşan kızıl sincaba bütün gün bakabilirim. Kuşlar dallarda. Şarkılarına nasıl kayıtsız kalabilirim. Ve burada dağınık bir zihin nasıl ferahlamaz? İşte yabancı meyveler... Yabancı bir meyvenin saf tadı, büyük bir resimle yahut tabiatın güzelliğiyle bir temastır. Yürümek, boş gezmeler değil, yürüyüşe çıkmalar insan varlığından habersiz pastoral, hüznü ve melankolik bir kompozisyon anlayışı hiç değil. Bana göre böyle bir yürümek insanın kendisini onarmasıdır, kendini koruma felsefesi, bir çiçek diriliği gücü kazanmasıdır. Yoksa bu tabiat günlüklerini, yürüyüş günlükleri yazmazdım.

Yoldan geçerken gördüm. Orman, bugün garip bir derinlik duygusuyla dikkat çekici. Gördüğüm karenin derinlikleri bir şeyleri sımsıkı saklı tutuyor. Ağaçlar çingiraklarla dolu ve sarmaşıklar yeşil arasında kurumuş yapraklarla. Az ileride açık sarımsı yabancı yulafların geçit töreni devam ediyor. Sanki düzlük büyük sarı uçlu. Moğol ordularının sakalları gibi savruluyor hafif esintide. Bu oluşum büyük bir sanat eserinde resim, şiir ve müzik için buluşuyor. Güz geldi geçiyor. Yaprak döken ağaçlar, doğal dünyada başka hiçbir şeye benzemeyen bir gösteriyi sergiliyor. Renk yelpazesi hem uzaktan hem de yakından muhteşem. Birden bir soru takılıyor aklıma. Sonbaharın renklerini sevmek kolay ya sisini? Yukarılarda sis var. Bence güzün renklerinden sonra en çok seviyecek şeyi onun sesinin içindeki sessizliği. İlkbahar çiçek salvosuyla, yaz sarı gürlütüsüyle, kış desen rüzgârlarıyla çingiraklı. Ya güz öyle mi? Ormanın arka tarafına çökmüş, yüzü ağaç dallarıyla çizilen gün ışığı gibi güz. Bu ışıkla nefesini tutuyor ağaçlar sakince, sabırla uzun bir uykuyu bekliyorlar.

Ağaçları seviyorum çünkü yaşamak zorunda oldukları şekle diğer şeylerden daha fazla boyun eğmiş görünüyorlar. Ormanın derinliklerinde benim en sevdiğim ağaçta yaşayan karakter dünya mihnetiyle gövdesi boynu dalları yere değercesine büklüm büklüm olmandır.

Sonunda geldim yaprak oyununa. Yaprak oyunu, benim her zaman yaptığım bir şey değil. Bu oyunu oynamaya başlamak yahut yazmaya karar verme anı çok önemlidir. Bu karar anıyla birlikte zamanın elinden tutuyorsun bin bir çeşit coşkunun ve rengin içinde sürükleniyorsun. Düşünüyorum da ömrümden savrulan yıllar içinde çok az oynamışım bu oyunu ve hiçbiri bu oyunun bana bir hayal kırıklığı yaşatmadı. Ne de olsa beklenmedik olanlardandır. Bu beklenmezlik benim için anlatılamaz bir zevktir. Ormanda, en yakınımda meşe, dişbudak, akçaağaç ve alıç ağacı var. Hepsi sevdiğim ağaçlar. Sevdiğim ağaçlarla nerede olursa olsun karşılaşınca mutlu oluyorum. Hele güneş, Edip Cansever'in *"Bir ağaç sürüsünün üstünden/Çok ağaçlı bir ağaç sürüsünün üstünden/Kesilmiş limon dilimleri gibi düşüyor güneş"* dizelerindeki gibiyse içinde bulunduğum düş hâlini daha bir ayrı seviyorum. Yürüyüşlerime ayrı büyü katıyor. Yeni bir şiirin gelişi gibi. Hazır büyü saatleri başlamışken etrafta biraz daha dolaşayım. Bakalım rengi ve biçimleri farklı kaç yaprak bulabileceğim. Bu arada bir yaprak hikâyesi geldi aklıma, kimden duymuştum, nerde okumuştum şu an hatırlamıyorum. Hani hikâyedir, belki aslı yoktur ama yine de anlatılır: *"Bir kış, kanadı kırık bir kuş bahçeye gelmiş ve ağaçlara sığınmak için dil dökmüş. Bazıları yardım etmiş saklamışlar onu yapraklarının arasında bazılarısı yardım etmemiş. Poyraz, ağaçların yapraklarını savurmak için geldiği vakit, kuşa yardım edenlere dokunmamış. Bu sebeple bazı ağaçlar yapraklarını dökmezmiş."*

Hikâye yetmezmiş gibi birden kendimi yaprakların üzerinde yatarken buluyorum. Hazır uzanmışken Wallace Stevens'in şu dizelerini mırıldanıyorum: *"Yapraklar düştükten sonra geri dönüyoruz/Basit bir anlam ifade etmek için."*

Son dizenin bir sözcüğüne itiraz edebilirim: Bu yürüyüş, bu dönüş basit bir anlam için değil. Yürürken meşe yaprakları yetmezmiş gibi palamutları da koyuyorum çantama. Geçenlerde ceketimin cebine koyduklarımı boşalttım harika bir güz renkliliği.

Epey yaprak topladım, boşuna mı? Yardımsever ağaç oldukça çokmuş. Çoğunun yaprağı duruyor. Yine oturdum, dinleniyorum. Dinlenirken uçuşan kuru yaprakları seyre diyorum. Belki canavarca bir şey ama birkaçını başparmağım-la göstermeparmağım arasında ezdim, ufaladım. Sonra savurdum boşluğa. Parçalanmışlıkla boşluğu oyup gittiler. Şair boşuna mı demiş: *“Kuru güz yaprakları uçuşur rüzgârda”* Birden sarmal için akçaağaç yapraklarını serdim yolun üstüne. Oturduğum yer, yosun ve çimenlerle kaplı güzel çakıl taşlarından bir patika. Yaprak oyunu insanın zihnine özgürce ve hesapsızca bir ferahlık ile anlık bakışlar sunuyor. Ben bu anlık bakışların keskin netliğinde bir yerin, hayatın, dilin, kültürün ve zamanın özünün yansıdığını görüyorum. Görmek şeylere meylimizi arttırıyor, hatta teşneliğimizi.

Şu ağaçkakanla hanımeli, ormanın girişine çok şey katmış. Yılın büyük bir bölümünde ikisi de yoğun çalışıyor. Biri tıklar tıklar seslerle ağaçları oyarken diğeri de çitlerde ya da bahçe kapısı üstlerindeki alanın görüntüsünü zenginleştiriyor renk gürültüsüyle. Bununla kalmıyorlar biri sesiyle diğeri kokusuyla gelip hayranlığımızdan öpüyorlar. Kışın yaklaştığı nasıl da belli oluyor? Ağaçların çoğu gibi hanımeli de yapraklarını dökerek altındaki kalın, ip benzeri gövdelelerinden bir kafesi açığa çıkarıyorlar. Hayatta kalmak biraz da bir sığınak bulmaya bağlıdır. Ağaçkakan bulmuş bulacağını. Bulan saklanmıştı.

Yapraklardan gökkuşağı yaparken de çok eğlendim. Yaprakların bu hâli uçarı gençlik fırtınasının bir akşamüstü dinmesi gibi bir şeydi. Lorca'dan şiirler okudum renk geçidi yapraklara. Her şey dinledi, onlar dinledi. Şiirler okundukça yaprakların pencerelerine, Lorca'nın kalbine, yeni seslere degecek gibiydim.